

nyhet
sbrev

Antisemitismer

”Över tid har judar belagts med olika negativa attribut, vissa har försvunnit, några har tillkommit, andra finns kvar. På olika platser och i olika situationer tar den sig olika uttryck. Alla syftar de till att motivera ett fortsatt utpekande av gruppen judar, cirkeln fortsätter.

Det finns alltså flera typer av antisemitism, en insikt som kan tyckas självklar, men så är uppenbarligen inte fallet. Den antisemitism som menar att judar skaffar sig fördelar av förintelsen är inte samma antisemitism som den som håller alla judar (oavsett var de bor) ansvariga för hur Israels regering agerar i en viss situation. Att inte, som man alltid måste göra när gruppat diskuteras, kunna hålla flera saker och perspektiv i händerna samtidigt, skapar sedan en skev och faktafattig metadebatt om antisemitism, inte minst i Sverige. Vilket i sin tur omöjliggör konstruktiva diskussioner.”

Victor Bernhardt,
Dagens Arena,
14/1 2011

Oroande attityder bland gymnasister

En ny attitydunder-sökning pekar på att negativa attityder till judar och andra grupper är relativt utbredda bland svenska gymnasieelever. SKMA efterlyser effektivare utbildningsåtgärder och ett ökat politiskt engagemang mot antisemitism och andra former av rasism.

I SLUTET AV förra året publicerade Forum för levande historia undersökningen ”Den mångtydiga intoleransen”. Det är en studie av svenska gymnasieelevers attityder till utsatta minoriteter eller grupper. Studien genomfördes läsåret 2009/2010. Totalt deltog 4674 elever på 154 gymnasieskolor.

Enligt resultaten, som bygger på svar på fråge-påståenden, hade cirka en femtedel av eleverna en negativ attityd till judar, muslimer, invandrare och homosexuella. Ungefär en fjärdedel uppvisade en negativ hållning till romer.

Willy Silberstein, ordförande i Svenska kommittén mot antisemitism, kommenterade i ett uttalande undersökningens resultat:

SOM ORDFÖRANDE FÖR Svenska kommittén mot antisemitism önskar jag självklart att fördomar mot judar hade minskat. Men jag är mer realistisk än så. Jag vet att det finns djupt rotade, förutfattade meningar om t ex judar liksom, tyvärr också, mot muslimer och romer. Likafullt finns också hopp att utläsa ur undersökningen. Det gäller t ex inställningen till homosexuella. Den har

blivit betydligt bättre, det är märkbart färre personer som har fördomar mot homosexuella.

Det inger hopp på minst två sätt. Dels är det självklart skönt att se att en grupp, som så länge fått kämpa för acceptans, kommit en bit på vägen till det självklara, att varje människa själv får leva i enlighet med sin önskan, utan att omvärlden ska lägga

”Att en elev av fem har en negativ inställning till en person bara för att han eller hon är jude är förfärligt.”

sig i. Men vi ser också att ett genomtänkt arbete för ökad förståelse ger utdelning. Säkert har en ökad medvetenhet på politisk nivå och ett brett samhälleligt stöd för arbetet mot homofobi gett resultat. Jag skulle gärna se motsvarande politiska engagemang mot antisemitism, islamofobi och antiziganism. [...]

Låt mig med bara några ord sammanfatta undersökningens resultat när det gäller inställningen till judar.

Lite mer än 25 procent av eleverna i gymnasieskolan har en positiv inställning till judar. Cirka 20 procent var negativa och ungefär hälften hade en kluven inställning – vad nu det innebär.

Det är allvarliga siffror. Att en elev av fem har en negativ inställning till en person bara för att han eller hon är jude är förfärligt.

Nu är det alltid farligt och svårt att dra långtgående slutsatser av ett fåtal frågor i en attitydmätning. Men så mycket kan man tyvärr ändå konstatera som att utvecklingen går åt fel håll, även om vi inte pratar om några dramatiska förändringar.

När elever år 2003 fick värdera påståendet ”Judarna har för stort inflytande i världen idag” så instämde 15 procent. Motsvarande siffra nu är 18 procent. [...]

Siffrorna kommer inte ur ett vakuum. Att judar skulle ha för stort inflytande är en åsikt som nazister och andra judehatare länge spridit, det var ju en av grundteserna för nazisterna i Tyskland på 1930-talet. Vanföreställningarna sprids fortfarande, det räcker med en minuts surfande med rätt sökord på nätet.

Vi har under senare år sett en allt tydligare antisemitisk strömning globalt, inte minst i flera europeiska länder. Även Sverige har påverkats. Antalet anmälda brott med antisemitiska motiv ökade med 57 procent år 2009. I bland annat Malmö har judar och judiska institutioner utsatts för ett ökat antal attacker.

Att judiska byggnader faktiskt brunnit i Sverige på 2000-talet är självklart skrämmande.

En annan viktig fråga är att många blandar samman judar – i t ex Sverige – med Israels agerande. Jag ska erkänna att jag hade väntat mig högre siffror. Men likafullt är jag oroad över att tolv procent av de tillfrågade eleverna tycker alltmer illa om judar på grund av Israels agerande. Man kan också notera att hela 40 procent inte har någon åsikt.

Undersökningen visar

vidare att det bland unga i Sverige idag existerar fördomar och negativa attityder till en rad olika grupper. Den understryker det felaktiga och djupt problematiska i påståendet, vanligt i den offentliga debatten, att antisemitismen skulle ha försvunnit eller ”ersatts” av fördomar mot muslimer. Så är inte fallet. Både antisemitism och islamofobi utgör, tillsammans med andra former av gruppfientlighet, reella problem i dagens Sverige. Det är viktigt att detta nu erkänns och att strategier utvecklas för att motverka samtliga dessa företeelser.

Vi kan alltså se kunskapsbrister som gör att människor har fördomar mot exempelvis judar. Det är en uppmaning till oss i Svenska kommittén mot antisemitism att anstränga oss ytterligare.

Vi gör redan en hel del. Något av det viktigaste är att vi utbildar lärare som i sin tur undervisar om antisemitism och därmed motverkar fördomar i klassrummen. Och vi bidrar varje år till att hundratals skolelever besöker Förintelsens platser i Polen och ges gedigna kunskaper om konsekvenserna av judehat, rasism och nazism. Undersökningen från Forum för levande historia visar hur angeläget det är.

Kunskap är ett viktigt medel mot fördumning och fördomar. SKMA kommer oförtrutet att fortsätta att informera, upplysa och utbilda. Mer kunskaper, färre fördomar, så enkelt – och så svårt är det.

Willy Silbersteins kommentar, som här är något kortad, publicerades ursprungligen på www.levandehistoria.se

Stor satsning på kunskap för skolelever

Willy Silberstein

Ordförande för Svenska kommittén mot antisemitism

LÄNGRE IN I TIDNINGEN möter du frågan som vi länge brottats med, brottats för att den är lika smärtsam som svår.

Frågan som ställs är: vad gör vi när ingen längre kan berätta.

För dig som läser detta är det ingen nyhet att det finns personer som går så långt i sitt hat att de till och med vill beröva sex miljoner mördade deras död: den har inte ägt rum. Gaskamrarna – ett falsarium. Trupperna som systematiskt mördade under sin framfart i Östeuropa – ett påhitt. Hävdar de.

Vi i Svenska kommittén mot antisemitism ägnar en hel del av vår tid åt att upplysa om Förintelsen. Vi måste lära ut vad människor kan göra mot sina medmänniskor på det att inget liknande någonsin får upprepas.

Det går aldrig att föreställa sig tillvaron i Auschwitz eller Bergen-Belsen.

Men det går ändå att komma en bit på vägen och det mycket tack vare de överlevande som varit ute på skolor och andra platser och berättat. Jag vet själv hur oerhört effektivt det är när en livs levande människa står där framme och säger: JAG var där, det här såg JAG, den här lukten kände JAG.

Det är nog sällan så tyst i ett

»Vi gör, tors jag säga, mycket som är viktigt i kommittén. Och – projektet *Vad är en människa?* är något av det viktigaste vi gjort på länge.«

klassrum som vid sådana situationer.

Men vi vet också att ingen orkar för evigt. Vi har visserligen fortfarande, tack gode Gud, engagerade överlevande som outtröttligt fortsätter att bära vittnesmål. Men de blir allt färre. Vi närmar oss obehagligt dagen då ingen längre orkar gå ut och prata.

Därför är det med stolthet som jag nu kan berätta om projektet *Vad är en människa?*, som presenteras på annan plats i tidningen.

Vi gör, tors jag säga, mycket som är viktigt i kommittén. Och – projektet *Vad är en människa?* är något av det viktigaste vi gjort på länge.

Med det materialet kan skolelever börja förstå vad som hände under tiden före, under och efter Förintelsen. Och de kan lyssna till överlevandes berättelser även efter det att de inte längre kan vittna.

Jag vill här rikta ett stort tack till Jakob Ringart som ställt upp i intervjuer. Det var ingen lätt resa.

Låt mig också passa på att tacka vår outtröttliga Lena Jersenius på vårt kansli. Pro-

jektet har krävt engagemang långt utöver det vi har rätt att begära.

Vi presenterar också i detta nummer ett undervisningsmaterial för högstade- och gymnasieelever om antisemitism, fördomar och diskriminering. Det har tagits fram av SKMA tillsammans med Forum för levande historia.

Också detta viktiga material syftar till en enda sak. Att öka kunskaperna om fördomar och hat mot judar och andra grupper.

Det här är bara några exempel på allt vi gör inom kommittén. Tyvärr är en förklaring till det att antisemitismen på senare tid varit ett växande problem.

Därför skulle jag till sist vilja påminna er som inte betalat er medlemsavgift, snälla ni gör det och gör det nu. Vänta inte till i morgon, jag vet själv att det ofta är ett annat sätt att säga att det inte blir av. Och – antisemitismen och främlingsfientligheten väntar inte, den tar inte paus.

De flesta av er tror jag inte kommer att märka av att ni har några hundralappar mindre. För oss däremot gör medlemsavgifterna en skillnad. Ju mer vi får in, desto mer kan vi använda för vårt arbete mot antisemitism och andra fördomar. Vi samlar inte på hög, ju mer vi får in, desto mer använder vi för aktiviteter.

Därför: du kan göra skillnad.

Willy Silberstein

Ordförande för Svenska kommittén mot antisemitism

EU- och demokratiminister
Birgitta Ohlsson talar på Raoul
Wallenbergs torg i Stockholm på
Förintelsens minnesdag 2011.

Regeringen lovar ökade insatser mot antisemitism och rasism

Två statsråd har under senare tid lyft fram antisemitism, rasism och politisk extremism som allvarliga samhällsproblem och utlovat förstärkta insatser mot dessa.

I SITT TAL på Förintelsens minnesdag den 27 januari 2011 påpekade EU- och demokratiminister Birgitta Ohlsson att "antisemitismen lever och frodas i dagens Europa sida vid sida med hat mot romer, homosexuella, muslimer, invandrare. Jag skäms ofta som EU-minister över att judehat och fördomar fortfarande år 2011 jäser på vissa håll i Europa."

Även i Sverige finns klara problem med antisemitism, förklarade Ohlsson. Hon hänvisade bland annat till den attitydmätning Forum för levande historia publicerade 2010 vilken visade att cirka 20 procent av svenska gymnasieelever har en negativ inställning till judar. Ohlsson pekade också på att anmälda hatbrott mot judar ökade i slutet av 00-talet och refererade till trakasserier av judar i Malmö och Höllviken.

NATIONELL HANDLINGSPLAN

Birgitta Ohlsson har nyligen också meddelat att hon kommer att verka för att Sverige får en nationell handlingsplan mot våldsbejakande politisk och religiös extremism. Även i detta sammanhang betonas vikten av att motverka antisemitism, islamofobi och andra former av intolerans bland unga. Skolan tillmäts en särskilt viktig roll. Ohlsson menar att insatserna

inte bör vara alltför allmänna, då denna typ av attityder är mer uttalade i vissa grupper än i andra. "Då borde vi rikta in oss på dem där problematiken finns, våga vara tydliga. Att titta på dem som är uttalat antisemitiska, islamofobiska, invandringsfientliga, som är antiziganister och homofober", säger hon (SvD 26/1 2011).

"VI KOMMER ATT FÖR DJUPA ARBETET"

I en debattartikel i Sydsvenskan den 27/1 2011 uttryckte integrationsminister Erik Ullenhag oro över antijudiska tendenser i Europa och Sverige. "Även i nutid finns det en utbredd antisemitism som måste bekämpas varhelst den visar sig", skrev han. I sitt tal i Stockholms stora synagoga på minnesdagen återkom Ullenhag till temat och meddelade att han kommer att bjuda in företrädare för Sveriges judar till ett möte om antisemitism. Ett liknade möte har hållits med representanter för Sveriges muslimer. "Dessa möten ger en grund för ett större arbete mot rasism och intolerans det kommande året", förklarade han.

"Från regeringens sida kommer vi fördjupa arbetet mot främlingsfientlighet och kampen mot det ideologiserade hat som manifesteras i antisemitism och islamofobi", fortsatte Ullenhag

och tillade att det finns "effektiva vapen mot antisemitism, islamofobi och främlingsfientlighet. De stavas mänskliga rättigheter, kunskap och tolerans."

MER MÅSTE GÖRAS

Förre statsministern Göran Persson, som talade i synagogan i Malmö den 27/1, manade också till större vaksamhet. Intervjuad i Ekot samma dag förklarade Persson: "Jag är helt övertygad om att antisemitismen som kraft finns i samhället på samma sätt som förut. Det dyker upp med jämna mellanrum och fördomarna och lögnerna sprids."

Persson menade att det görs för lite för att bekämpa antisemitismen i Sverige och uppmanade regeringen att visa större engagemang. "Det är klart att en demokratisk stat som vill vara framträdande och vital, i en sådan stat ska den här diskussionen hållas levande och antisemitismen ska tryckas tillbaka."

Med hänvisning till den debatt som förts om trakasserier mot judar i Malmö hävdade Persson, enligt Ekot, att dessa inte endast kan förklaras med sociala problem, utan att de också måste förstås mot bakgrund av att det finns personer eller grupper som tycker illa om judar.

Osanningar om antisemitismen

I debatten om den samtida antisemitismen sprids en rad felaktiga påståenden. Några av dem tycks tjäna en politisk agenda.

Av Henrik Bachner

Antisemitismen är sannolikt den mest utforskade av alla gruppfördomar. Även om dess samtida former och manifestationer finns en omfattande kunskap. Men av denna märks inte mycket i den svenska debatten. Istället intas scenen i allt högre grad av debattörer som torgför uppfattningar som saknar stöd i forskningen, men som tycks tjäna en politisk agenda.

En vanligt förekommande myt är att antisemitismen skulle ha upphört eller reducerats till en ytterligt marginell företeelse. Nära förknippad med denna föreställning är också påståendet att antisemitismen "ersatts" av islamofobin.

Påståendena om antisemitismen som något passé och utbytt tycks intensifieras varje gång belägg för motsatsen läggs fram. 2001, när en rad rapporter pekade på en kraftig ökning av antalet antijudiska incidenter i flera europeiska länder, slog Jan Guillou ilsket fast att "vår tids rasistiska sjuka inte gäller judar utan muslimer" (*Aftonbladet* 16/4 2001). En liknande uppfattning har till exempel Andreas Malm och Mattias Gardell givit uttryck för.

Malm citerar instämmande en författare som hävdar att "den traditionella antisemitismen har spelat ut sin historiska roll" varför allt tal om en förstärkt judefientlighet är "falskt alarm" (*DN* 18/2 2008). Och Gardell tycks finna tanken så viktig att budskapet tillkännages redan på omslaget till hans nya bok *Islamofobi*: "romer och judar har i olika tidsperioder fått representera ondskan. Idag är det muslimer."

Ersättningsmyten

Vad forskningen visar är något helt annat och betydligt mer sammansatt. Den blottlägger en alldeles reell och i en del länder tilltagande islamofob strömning, men den kan också detaljerat

»En tredje osanning som cirku-
lerar beskriver
antisemitismen i
Europa i dag som
ett problem enkom
i muslimska grup-
per. Denna vill-
farelse exploateras
systematiskt
av islamofoba
krafter.«

dokumentera en i högsta grad levande och vissa fall stegrad antiziganism och antisemitism. Den visar också på en fortlevande rasism mot svarta afrikaner (oavsett deras religion) och asiater. Dessa rasismer möter dock litet intresse, kanske för att de inte passar in i bilden av "det 'vita' västerlandets hat och krig mot muslimer". Detta öde drabbar vanligtvis också förföljelsen av romerna. Ersättningsmytologin är i regel reserverad för antisemitismen. Ett skäl till detta kan vara att antisemitismen, om den erkänns, komplicerar bilden av rasismen som ett specifikt västerländskt problem. Ett annat kan vara att den uppfattas som ett irritationsmoment i kritiken av Israel och försvårar konstruktionen av Israel och "sionismen" som huvudsymboler för den "vita" västvärldens ondska.

Statistik över incidenter visar att antalet attacker mot judar och judiska mål under 00-talet ökat markant i länder som exempelvis Storbritannien och Frankrike. De antisemitiska incidenterna i Frankrike var, enligt Commission Nationale Consultative des Droits de

l'Homme, under större delen av föregående årtionde fler än dem som motiverades av andra typer av grupphat. Enligt en rapport om hatbrott i Schweiz åren 1995-2009 som sammanställts av Eidgenössische Kommission gegen Rassismus hade 26 procent av dessa antijudiska och 3 procent antimuslimska motiv.

Av FBI:s statistik över hatbrott mot (vad som felaktigt kallas) "religiösa kategorier" i USA framgår att 60-70 procent av dessa under senare år riktats mot judar och cirka 10 procent mot muslimer. I Sverige har antalet anmälda hatbrott mot judar under flera år legat relativt stilla, men ökade enligt Brå från 159 stycken 2008 till 250 under 2009. Antalet anmälda hatbrott med antimuslimska motiv sjönk under samma period från 272 till 194.

Hur väl denna typ av statistik speglar faktiska förhållanden är svårt att säga. Mörkertalet är stort och anmälningsbenägenheten kan se olika ut i olika grupper. Men den ger knappast stöd till bilden av antisemitismen som övervunnen och ersatt av islamofobi.

Utbredda fördomar

Det gör inte heller attitydundersökningar. En studie av attityder i åtta EU-stater som forskare vid Bielefeld-universitetet presenterade 2009 visade att i genomsnitt 24 procent av de svarande instämde i det "traditionella" antisemitiska påståendet att "judar har för stort inflytande". 41 procent höll med om utsagan att judar utnyttjar rollen som offer för nazismens förbrytelser och 37 procent instämde i påståendet "med tanke på Israels politik kan jag förstå varför människor tycker illa om judar". En studie som Forum för levande historia offentliggjorde 2010 indikerar att ungefär en femtedel av svenska gymnasister är negativt inställda till såväl judar som muslimer.

Antisemitiskt klotter i Sverige 2008.

FOTO: JUDISKA FÖRSÄMNINGEN I STOCKHOLM

En fjärdedel hyser motvilja mot romer.

Till detta ska läggas en omfattande kvalitativ forskning som belagt en allt mer synlig och accepterad antisemitisk diskurs i den politiska mittfäran i flera europeiska länder, som visat hur både klassiska och moderniserade stereotyper återkommande reproduceras i debatter om Mellanöstern, amerikansk politik eller Förintelsens plats i den samtida politiska kulturen. Allt vanligare blir också att judar kollektivt hålls ansvariga för Israels politik.

En annan vanlig och besläktad vrångbild är att extremhöger övergivit antisemitismen för islamofobin. Gardell förklarade nyligen att "de bruna partierna" i Europa "växlat sin klassiska antisemitism mot islamofobins i dag mer gångbara

valuta" (DN 4/1 2011). Påståendet stämmer förvisso för en rad högerpopulistiska partier, men antisemitismen utgör fortfarande ett centralt inslag i många högerradikala partier – ungerska Jobbik och tyska NPD är blott två exempel – och den bildar den ideologiska kärnan i Europas vit makt-rörelser.

Antimuslimska syften

En tredje osanning som cirkulerar beskriver antisemitismen i Europa i dag som ett problem enkom i muslimska grupper. Denna villfarelse exploateras systematiskt av islamofoba krafter för att underblåsa bilden av "muslimerna" som hotfulla extremister. Hos Sverigedemokraten Ted Ekeröth, till exempel, förvandlas frågan om antisemitism till "arabernas och muslimernas judehat" (News-mill 26/2 2010).

Det är väl belagt att det i stora delar av den muslimska världen finns en kraftfull och många gånger statssanktionerad antisemitisk strömning som har globala verkningar. Olika studier har också visat att antijudiska attityder är förhållandevis utbredda i muslimska grupper i flera europeiska länder. Men det betyder inte att antisemitismen i Europa kan reduceras till uppfattningar och handlingar hos en begränsad andel muslimer.

Fördomar och hat mot judar finns hos en rad olika grupper och är starkast i högerradikala opinioner, vilka i regel även avskyr muslimer. Som Bielefeldstudien visar är judefientligheten därtill mest utbredd i länder som Ungern och Polen, alltså i länder med en mycket liten muslimsk befolkning men med en djupt rotad och av kris-

tendom, nazism, kommunism och nationalism formad antisemitisk tradition.

De antimuslimska strömningar som kan iakttas på olika håll i Europa utgör utan tvekan ett allvarligt problem. Men kampen mot denna företeelse har inget att vinna på att andra fördomar och rasismer förnekas, förtigs eller bagatelliseras. Myten om den avsomnade och "ersatta" antisemitismen har lika lite i den seriösa debatten att göra som propagandan om "muslimernas judehat".

Henrik Bachner

Henrik Bachner är idéhistoriker. Hans senaste bok är "'Judefrågan'.

Debatt om antisemitism i 1930-talets Sverige" (Atlantis 2009). Artikeln publicerades ursprungligen i Expressen den 27/1 2011.

BETALD ANNONSPLATS

Historikern Klas Åmark tecknar en ny bild av neutralitetspolitiken och av den ideologiska kampen mellan nazism, rasism och antisemitism.

"... referensverket för allt man vill veta om olika svenska samhällsfäres agerande i förhållande till nazismen." Dagens Nyheter

www.albertbonniersforlag.se

AB
ALBERT BONNIERS FÖRLAG

Mohamed Omar och "A

FOTO: EXPO

Mohamed Omar.

Två år har nu gått sedan den tidigare aktade poeten och författaren Mohamed Omar, ofta sedd som toleransens och samexistensens brobyggande predikant, i en artikel publicerad i Expressen 9 januari 2009 officiellt anslöt sig till "den världsvida islamistiska rörelsen". Detta för många vid första anblicken så förvånande ideologiska lappkast skylldes på Israels angrepp mot Hamas i Gaza – "komplotten mot Gazaborna" – kring årsskiftet 2008/2009.

Mot bakgrund av de ståndpunkter han torgfört sedan dess, ter det sig dock allt mer osannolikt att det verkligen var en israelisk militäraktion i Gaza som fick Omar att komma ut som islamist och stark anhängare av Hamas, Hizbollah och den iranska regimen. En analys av de publikationer som återfinns på Omars hemsida och blogg – huvudkanalerna för hans propaganda – tydliggör nämligen hur han numera har ett favoritämne framför andra; "Judarna och deras ränker". Ska man tro Omar så är Sverige styrt av "socialsionism", diverse riksdagsledamöter, Svenska kommittén mot antisemitism (SKMA), den antirasistiska tidskriften Expo samt Amnesty är alla "sionister", och den så kallade "massinvandringen" till bland annat Sverige är i realiteten en för Europa skadlig judisk komplott.

Dylika antisemitiska konspirationsteorier kompletteras med idéer om judisk mediemakt och propaganda som förnekar Förintelsen. Nazisterna hade ju, upplyser Omar oss om, aldrig någon plan eller vilja att utrota Europas judenhet. Tvärtom; "den officiella versionen" av "den så kallade Förintelsen" är i själva verket endast ett verktyg med hjälp av vilket "sionisterna" försöker legitimera sin världshegemoni och "den verkliga förintelsen" av Palestina.

"DEN NYA ANTISIONISTISKA RÖRELSEN I UPPSALA"

Med detta i åtanke kom det knappast som någon överraskning när Omar i november 2009 offentligt tillkännagav sina planer på ett "antisionistiskt" parti. I skrivande stund tycks dessa planer ha skrinlagts tills vidare, men det är redan idag möjligt att skönja strukturerna och personerna bakom det som sannolikt varit tänkt som ännu en kanal för spridande av starkt antijudiska budskap.

Omar har själv påpekat att till dess att hans

När författaren och debattören Mohamed Omar för två år sedan tillkännagav sina sympatier för radikal islamism och började propagera antisemitism väckte det kritik på många håll. Men långtifrån alla reagerade negativt. Mathan Ravid belyser Omars verksamhet och vänkrets.

"antisionistiska" parti formas, bör hela projektet ses som "den nya antisionistiska rörelsen i Uppsala". Han har följaktligen varit mest aktiv i och kring sin egen hemstad. Detta har bland annat inneburit kontakter med den shiamuslimska Imam Ali-moskén i Järfälla, vars företrädare öppet stödjer den iranska regimen, samarbete med sådana Uppsalabaserade organisationer som socialistiska Palestinska Folkets Förening, som uppenbarligen inte ser det problematiska i att demonstrera tillsammans med rasister, samt försök att under namnet "Uppsalamoskéns vänner" hålla en föreläsningsserie i Uppsalas moské.

Oviljan bland moskéns representanter att associeras med Omar kan ha varit en av anledningarna till bildandet av Studiegruppen Aguéli (döpt efter den svenske målaren och konvertiten till islam, Ivan Aguéli). Omar har beskrivit projektet som "en alternativ form av integration" av unga muslimer in i vad han kallar "den svenska dissidentkulturen". Inom dess ramar har man regelbundet anordnat föreläsningar med kända antisemiter och förintelseförnekare.

Studiegruppen Aguéli ligger även bakom Islamiska förlaget Aguéli, vilket Omar ser som ett välbehövt vapen i vad han kallar den muslimska kampen mot "den moderna tidens irrläror"; ateism, liberalism, hedonism, darwinism, feminism, genusteori och "böglöbbyism".

INTERNETAKTIVITETER

Omar har dessutom försökt sprida sitt buskap via olika Internetforum. Redan de ovan nämnda "Uppsalamoskéns vänner" hade en grupp på Facebook, sedermera kallad "Mohamed Omars vänner". Likt Facebookgruppen "Antisionistiska partiet" (som slutade fungera, alternativt gjordes oåtkomlig för oönskade besökare, i maj 2010) utgör den en kanal genom vilken Omar bland annat kan förse dess medlemmar med länkar, artiklar och inbjudningar till föreläsningar. Medan "Mohamed Omars vänner" i skrivande stund har cirka 250 medlemmar, kunde "Antisionistiska partiet" i maj 2010 stoltsera med ungefär 400 fler. Av deras namn att döma tycks det som om Omar till stor del attraherat unga män med rötterna i Mellanöstern.

En analys av Omars egen sida på Facebook kan också vara av visst intresse. I hans "vänlista" återfinns i skrivande stund nämligen sådana organisationer som Muslimska Kvin-

noföreningen i Stockholm (MKF), Muslimska Studenter vid Stockholms Universitet (MSSU), Svenska Muslimer för Fred och Rättvisa (SMFR) samt Södertörns Muslimska Studenter (SMS). Organisationer som i den bästa av världar varken delar Omars åsikter eller har insett att han numera är en av Sveriges mest kända antijudiska agitatorer.

INRE CIRKEL AV MEDARBETARE

En bild av de olika individer och grupper som Omar på sistone lyckats locka till sig erhålls dock främst genom en analys av hans hemsida och blogg. Två av Omars viktigaste och mest inflytelserika medarbetare är historierevisionisten Lars Adelskog och Omars "sionistexpert" Lars Wilhelmson. Medan den förstnämnde för Omars räkning bland annat översatt ökända antisemitiska falsarier som Sions Visers Protokoll samt påstått att Förintelsen är en judisk och/eller "sionistisk" bluff, har Wilhelmson regelbundet porträtterat den judiska nationalismen – sionismen – som en världsomspännande imperialistisk kraft som ockuperar västvärlden, inte olikt idén om "den judiska världskonspirationen" i nazistisk propaganda.

Omars tre vise män fullbordas med Radio Islams Ahmed Rami, som cirka 20 år efter att han i början av 1990-talet dömdes för hets mot folkgrupp och årtal av hat på Internet nu givits ännu ett forum. Som radiohetsare varnade Rami för, vad han kallade, "den judiska makten" i Sverige, vilken liknades vid en cancer på samhällskroppen. Som "expert" hos Omar låter han bland annat meddela att Hitler bedrev samma "motståndskamp" som palestinierna – "en intifada mot den judiska makten i Tyskland".

YTRE CIRKEL AV KONTAKTER

Denna inre cirkel av medarbetare kompletteras av en yttre cirkel av kontakter, som kommer i ett flertal av den politiska palettens färger. Den skara individer som villigt låtit sig intervjuas, publiceras eller som öppet givit sitt stöd till Omar sedan våren 2009 inbegriper bland många andra den i Stockholm verksamme imamen Ahmed Valsan, kommunisten Jan Myrdal, ordföranden för Sveriges Muslimska Förbund (SMF), Mahmoud Aldebe, den radikalkonservative teologen Alf Härdelin, pingstpastorn Åke Green, den före detta centerpartistiske riksdagskandidaten Ove Svidén, författaren Carl-

Antisionistiska partiet”

Göran Ekerwald samt konspirationsteoretikern Jüri Lina. Den sistnämnde är en återkommande föreläsare vid Studiegruppen Aguéli, där han bland annat talat om ”Frimurarjudarnas” strävan efter en ”världsregering”.

Hit räknas även Alhambraförlagets grundare Hesham Bahari, som likt Omar själv publicerat den internationellt ökände antisemiten Israel Shamir. Påståenden på Omars hemsida och blogg om hur ”Judarna”/”Israel”/”Sionisterna”/”Frimurarerna”/”Illuminati” legat bakom allt från de amerikanska och ryska revolutionerna till 9/11 och kriget i Irak har, föga oväntat, även fallit den svenska ”sanningsrörelsen” på läppen. En av dem som intervjuats på Omars blogg är Mikael Crowsjö, mannen bakom sajten Vaken.

»Påståenden på Omars hemsida och blogg om hur ”Judarna”/Israel”/”Sionisterna”/... legat bakom allt från de amerikanska och ryska revolutionerna till 9/11 och kriget i Irak har, föga oväntat, även fallit den svenska ’sanningsrörelsen’ på läppen.«

se, där dylika konspirationsteorier är vanligt förekommande.

Till detta kommer ett antal individer knutna till den svenska extremhögern, många av dem islamofober. Blott ett exempel på hur Omar prioriterar sin ”antisionistiska” kamp framför sina trosfränders välbefinnande. Omar proklamerade tidigt att svenska nazister var välkomna i hans framtida parti, och i juli 2009 publicerades en intervju med extremnationalistiska Nationaldemokraternas partisekreterare Vávra Suk på Omars blogg. Sedan dess har Omar och hans närmaste kollegor intervjuats, publicerats, försvarats eller på andra sätt uppmärksammas

i Nationaldemokraternas organ Nationell Idag, den nazistiska nattbliden Nationell.nu samt nazistiska Svenskarnas partis organ Realisten

På Omars egen ovan nämnda Facebooksida återfinns otaliga klipp med nazistiska ledare och tyska soldater, ackompanjerade av vit makt-musik från grupper som Svensk ungdom.

MEDIEREAKTIONER

De åsikter Omar givit uttryck för under de senaste två åren har, föga oväntat, förändrat den allmänna bilden av honom. Även om många inledningsvis tycks ha varit oförmögna att förstå Omars antisemitiskt färgade kodspråk, slutade de flesta ledande svenska mediekanaler snart att ge honom utrymme. Ett undantag är debattsajten Newsmill.se, där ett antal av Omars artiklar publicerades under 2009. Ett annat, mer uppseendeväckande undantag är Sveriges Television, som i januari respektive juli 2009 ansåg det passande att bjuda in Omar som debattör till programmen Aktuellt och Gommorron Sverige.

En tidning som utmärkte sig var socialdemokratiska Aftonbladet. Tidningen fortsatte inte bara att publicera Omars texter under våren 2009. Den 23 april samma år förklarade exempelvis dess kulturjournalist Anders Johansson att han hade lättare att ”förlika” sig med Omars åsikter, än de enligt honom ”självtidliga” motreaktionerna. Så sent som 2 juli 2010, menade Aftonbladets kulturchef Åsa Linderborg att många av Omars åsikter, som ”först [kan] tyckas extrema”, i själva verket inte är något annat än ”traditionell borgerlig regeringspolitik”.

Detta bör ses i ljuset av de senaste årens utveckling. Aftonbladets upprepade misslyckanden att hålla rågången mellan legitim kritik av staten Israel och fördomar mot judar har starkt minskat dess trovärdighet i kampen mot antisemitismen i Sverige. Tendensen hos vissa av tidningens skribenter att kraftigt bagatellisera Omars radikalt reaktionära propaganda är lika märklig som upprörande.

FRAMTIDEN

Omar har naturligtvis framställt sin nya pariastatus som resultatet av en ”sionistisk medieoffensiv”. Vi har redan sett hur dylika föreställningar, rotade i idéer om judisk makt över de flesta aspekter av samhället,

kan attrahera vissa grupper på ytterkanterna av det politiska spektret. Men hur stora är Omars chanser att sprida sina idéer bland de bredare massorna?

Det finns minst ett argument som starkt talar mot att han lyckas. Efter Förintelsen har antisemitismen ofta kommit att ses som en ideologi isolerad till ett fåtal intellektuellt mindre bemädlade individer på den extrema högerkanten, vilket resulterat i två saker. Å ena sidan ådrar sig antijudiska uttalanden och demagoger som förknippas med extremhögern i regel både vida och kraftfulla fördömanden. Något som, självfallet, är positivt. Å andra sidan – och till stor del som ett resultat av den starka konceptuella kopplingen mellan högerextremism och antisemitism – tycks många ha svårigheter att erkänna eller ens känna igen antijudiska attityder och föreställningar som sådana när de uppenbarar sig i andra sammanhang eller skepnader. Detta låter ana att Omars enda chans att skapa en ”antisionistisk” rörelse åtminstone någorlunda tilltalande för grupper inom den politiska mittfåran hade varit om han tonat ner sitt flagrant antijudiska budskap samt, inte minst, undvikit att så öppet alliera sig med högerextrema element.

Samtidigt är det av yttersta vikt att betona och uppmärksamma att Omar lyckats skapa en plattform där alla som delar hans radikala syn på samhället, eller åtminstone hans judehat, är mer än välkomna, oavsett politisk hemvist. Ett oroväckande faktum inför framtiden, som måste tas på största allvar.

I en artikel publicerad i Svenska Dagbladet i mars 2010 fick Omar frågan vad han såg sig göra om tio år. Det självsäkra svaret lød att Sverige vid det laget skulle ha ett ”antisionistiskt” parti, som under hans sannolika ledning representerade åtminstone ett antal procent av den svenska väljarkåren. Tiden får utvisa om det även i detta fall rörde sig om ytterligare ett par i den långa raden av tomma ord.

Mathan Ravid

Mathan Ravid är Masterstudent i historia vid Uppsala universitet och har en dubbel fil kand i historia och religionshistoria. Han har bland annat bedrivit forskning om antisemitism, den svenska pressens relation till Nazityskland under 1930-talet samt könsroller inom Rastafarianismen.

Nytt undervisningsmaterial om antisemitism,

Häfte 1

Antisemitism i Europa fram till 1945

Undervisningsmaterial om antisemitism och judisk historia i Europa

Anne Frank House, OSCE/ODIHR
Forum för levande historia, Svenska kommittén mot antisemitism

FORUM
FÖR
LEVANDE
HISTORIA

svenska
kommittén | mot
antisemitism

Svenska kommittén mot antisemitism och Forum för levande historia erbjuder nu svenska skolor ett nytt ambitiöst undervisningsmaterial om antisemitism, rasism och diskriminering. Läromedlet blir ett viktigt verktyg i arbetet för att sprida kunskap om och motverka antisemitism och andra fördomar.

fördomar och diskriminering

I januari 2011 lanserade SKMA och Forum för levande historia ett nytt elevaktivt undervisningsmaterial om antisemitism, fördomar och diskriminering riktat till högstadie- och gymnasieskolan. Läromedlet består av tre häften som alla behandlar olika tidsperioder eller teman.

Det första häftet, **Antisemitism i Europa fram till 1945**, belyser antisemitismens framväxt och utveckling från medeltid fram till och med nazismen och Förintelsen. Parallellt med detta ges också en översikt över judisk historia i Europa under denna tid. Här finns också särskilda avsnitt som behandlar Sverige.

Det andra häftet, **Antisemitism – även idag**, tar sin utgångspunkt i Förintelsens konsekvenser, FN:s bildande och förklaringen om de mänskliga rättigheterna. Det centrala temat är antisemitismen i vår tid. Särskilda avsnitt berör till exempel förnekandet av Förintelsen och gränsdragningen mellan legitim kritik mot Israel och fördomar mot judar. I häftet ges också exempel på ungdomar och skolor som engagerar sig i antirasistiskt arbete.

Det tredje häftet, **Fördomar – du också?**, behandlar frågorna ur ett bredare perspektiv. Här möter läsaren ungdomar som själva reflekterar över fördomar i det svenska samhället, men också särskilda avsnitt som berör rasbiologi och rasism, den historiska diskrimineringen av samer, antiziganism (fördomar mot romer) och islamofobi (fördomar mot muslimer).

Undervisningsmaterialet är rikligt illustrerat med foton och andra typer av bilder. Till samtliga teman finns också arbetsuppgifter och diskussionsövningar. Vissa av dem handlar till exempel om att tolka bilder utifrån faktatexter.

Studiematerialet syftar till att ge skolelever grundläggande kunskaper om antisemitism, fördomar och diskriminering, men också till att stimulera till diskussioner om varför människor bär på fördomar, vad det innebär att bli diskriminerad eller att vara passiv åskådare till rasistiska yttringar och vad man kan göra för att motverka antisemitism och andra former av gruppfiendlighet. En viktig tanke bakom utformningen är att frågorna ska bli intressanta och stimulerande att arbeta med för både elever och lärare. Genom att materialet är uppdelat i tre separata delar som behandlar delvis olika teman eller tidsperioder kan det också användas på ett flexibelt sätt.

Satsningen utgör en del av ett europeiskt utbildningsprojekt som initierats av OSCE:s kontor för demokratiska institutioner och mänskliga rättigheter (ODIHR) och Anne Frank House i Amsterdam. I samverkan med dessa organisationer, som också utgör samarbetspartners för den svenska utgåvan, har läromedlet publicerats i ett stort antal länder i Europa, däribland Danmark, Tyskland, Holland, Ungern, Slovakien, Polen, Litauen, Ukraina. Varje utgåva anpassas till respektive lands historia och specifika problem. Den svenska versionen har författats och bearbetats av forskare och pedagoger. SKMA har för framtagningen av materialet erhållit viktigt stöd av Gertrude och Ivar Philipsons Stiftelse.

Undervisningsmaterialet, som riktar sig till lärare och elever i åk 7–9 samt gymnasiet, kan beställas kostnadsfritt av Forum för levande historia www.levandehistoria.se (Mottagaren betalar porto.) För mer information kontakta SKMA eller Forum för levande historia.

Vad gör vi när ingen längre kan berätta?

SKMA erbjuder nu skolan det internetbaserade interaktiva studiematerialet *Vad är en människa?* Med utgångspunkt i en överlevandes vittnesmål får elever möjlighet att fördjupa sina kunskaper om judiskt liv i Europa, nazismen och Förintelsen. Genom berättelser, faktatexter och övningar stimuleras eleverna samtidigt till reflektion över personliga val, demokratins grunder och mänskliga rättigheter.

The screenshot shows the interface of the interactive study material. At the top, the title 'Vad är en människa?' is displayed, along with the subtitle 'Ett interaktivt utbildningsmaterial kring Förintelsen' and the logo for 'svenska mot antisemitism kommittén'. Below the title, there is a navigation bar with five tabs: 'Min uppväxt 1925-38', 'Livet förändras 1938-40', 'Instängd i gettot 1940-44', 'Tiden i läger 1944-45', and 'Krigsslutet och befrielsen 1945'. The main content area features a central image of a street in Lodz, 1939, with a large swastika flag hanging from a building. Below the image, the text reads: 'Lodz 1939 © Yad Vashem. 1939 ockuperas Jakobs hemstad, snart blir det förbjudet för honom som jude att gå på vissa gator.' To the left of the image is a sidebar with a list of navigation options: 'Övningar', 'Jakobs berättelse', 'Judarna i Lodz', 'Befrielsen', 'Introduktion till Förintelsen', 'Ockupationen av Lodz', 'Persongalleri', 'Elever möter Jakob', and 'Dokument'. To the right of the image is a vertical list of thumbnail images with corresponding text: 'Polska judar tvingas fly från Tyskland', 'Fräulein Rappaport', 'Lodz intas av tyska trupper', 'Krigsutbrottet 1939', 'Judar var inte välkomna i skolan', and 'De hängde människor på torget'.

Eleverna arbetar med studiematerialet dels genom att ta del av filmade vittnesmål, originaldokument och korta faktatexter om judiskt liv i Europa, nazismens framväxt och Förintelsens faser, dels genom interaktiva övningar som finns till varje avsnitt.

På åtskilliga svenska skolor har under många år vittnesmål från överlevande ingått i undervisningen om nazismen och Förintelsen. Detta personliga möte med någon som genomlevt nazismens fasor har ofta lämnat ett mycket starkt intryck. Många elever berättar att få saker berört dem så djupt och fått dem att bättre förstå vad nazismen och Förintelsen representerar som att få lyssna till en överlevandes berättelse.

Detta understryks av Lena Jersenius, kanslichef på SKMA, som i samverkan med pedagoger och elever utformat studiematerialet:

– Vi vet hur viktigt mötet med den överlevande är. Det är sådant som ungdomar minns även i vuxen ålder. Genom det personliga vittnesmålet ökar förståelsen för hur det är att bli utsatt för segregation och avhumanisering. Det visar också vad den nazistiska politiken fick för konsekvenser för den judiska befolk-

ningen i Europa. Genom studiematerialet *Vad är en människa?* kan skolelever även i framtiden, när ingen överlevande längre kan berätta, lyssna till de personliga berättelserna.

Den pedagogiska modell som tillämpas utgår från *en* persons vittnesmål. I filmklippen möter eleverna Jakob Ringart, överlevande från Lodz getto och Auschwitz-Birkenau, och tar del av hans levnadsberättelse. Genom bild- och ljudfiler ges information om den judiska befolkningen i Lodz, före och under den nazistiska ockupationen. Den överlevandes personliga historia ger en bild av hur det var att vara ung och jude i Europa före, under och efter Förintelsen.

Från denna berättelse vidgas perspektivet till en bredare historik. På en tidslinje görs nedslag som visar samtida händelser i Europa, framför allt i Tyskland, och Sverige. Genom

texter och övningar diskuteras även hur den nazistiska ockupationen påverkade majoritetsbefolkningen och dennas relation till den judiska minoriteten.

SKMA har i utvecklingen av modellen inhämtat synpunkter även från experter och pedagoger utanför Sverige. Ambitionen är att använda den pedagogiska modellen till fler vittnesmål och tillvarata de unika berättelser överlevande från Förintelsen bär på.

Skolorna erbjuds materialet till en låg kostnad. Det kan användas av elever enskilt eller av flera elever i grupp.

Projektet *Vad är en människa?* har möjliggjorts genom stöd från EU/EACEA, Föreningen Förintelsens Överlevande i Sverige (FFÖ) och ett stort antal privatpersoner. För mer information om studiematerialet gå till www.skma.se eller kontakta SKMA.

Min uppväxt 1925-38

Livet förändras 1938-40

Instängd i gettot 1940-44

Tiden i läger 1944-45

Krigsslutet och befrielsen 1945

Övningar

Jakobs berättelse

Judarna i Lodz

Befrielsen

Introduktion till Förintelsen

Ockupationen av Lodz

Persongalleri

Elever möter Jakob

Dokument

Övningar Min uppväxt 1925-1938

Jakob och hans familj

Här funderar du kring hur livet var för Jakob före kriget

Studera bilden på familjen runt middagsbordet.

Bilden föreställer familjen Ringart en fredagskväll i början av 1930-talet. Från vänster ser du Boleslaw 11 år, pappa Isak, Jakob 8 år, Aron 16 år och mamma Sara.

Fundera över följande:

- Hur känns stämningen runt bordet?
- Vad fastnar du mest för i bilden?

Lyssna till Jakob.

Lyssna till Jakob när han berättar om sin uppväxt. Eller läs sidorna 2-4 i Jakobs berättelse.

Besvara sedan frågan:

- Blev Jakob utsatt för antisemitism under sin skolgång?
- I så fall på vilket sätt?

NOTEPAD

I ett av filmklippen berättar Jakob Ringart om sin hemstad Lodz och vad som hände när de tyska nazisterna ockuperade staden.

Frenkel Media

STÖTTAR ARBETET MOT ANTISEMITISM

En hatlära kommer sällan ensam

Gästkrönika av Alexander Bengtsson

Det svenska valresultatet 2010 var historiskt. För första gången sedan Andra världskriget sitter nu tre partier med rötterna i fascismen invalda i parlamenten: Sverigedemokraterna, Nationaldemokraterna och Svenskarnas parti. Det är ett känt faktum att Sverige under 1980- och 1990-talet haft flera främlingsfientliga partier invalda i de kommunala församlingarna. Var och var annan sydsvensk kommun har haft missnöjespartier med främlingsfientliga inslag representerade i fullmäktige. Men medan Skånepartiet och Centrumdemokraterna hade sina rötter i skattemissnöjet, den så kallade högerpopulismen, så har så väl SD, ND som SvP sina ideologiska rötter i den svenska efterkrigstidens övervintrande extremhöger där rasismen har varit central för partiernas existensberättigande.

I den svenska eftervalsdebatten har diverse forskare, journalister och politiker försökt att leverera svar på Sverigedemokraternas historiska riksdagsinträde. Analyserna har sett olika ut beroende på politisk hemvist hos den som analyserat och sökt en förklaringsmodell. En skrämmande, missvisande och historielös tes som dyker upp för jämnan i diskussionen om framförallt Sverigedemokraterna är att de antimuslimska strömningarna i Sverige och västvärlden ersatt de antijudiska. En av dessa debattörer är Mattias Gardell som påstår att muslimerna har ersatt så väl judar som romer i de främlingsfientliga partiernas propaganda. Det kan möjligen vara så att Gardell blundar för hatpartierna i Östeuropas valkampanjer de senaste åren där just romerna varit de som utmålats som roten till allt ont i samhället och att hatpropaganda har resulterat i att romer idag flyr flera östeuropeiska länder på grund av förföljelse och skamligt nog möts av en både hjärtlös och rättsvidrig migrationspolitik i väst.

Extremhöger lever inte i ett vakuum. Partierna må ha levt i marginalen under decennier men med tiden har dessa partier på flera håll utvecklats till ett slags pragmatiker i opposition. De anpassar sig efter det politiska klimatet och försöker samtidigt att förändra det genom förskjutningar i form av kollektivt skuldbeläggande, mytbildningar och genom att spela på folkliga föreställningar och fördomar om minoriteter. När väl dessa partier tagit plats i parlamenten har historien visat att de slutar vara

pragmatiska och istället skruvar de upp volymen för hatpropagandan och de politiska motståndarna blir pragmatiska till de rasistiska föreställningarna. Att mer eller mindre dödförklara en hatlära som antisemitismen är därför att vara pragmatisk inför extremhögerens idévärld och lösningar.

En hatlära kommer nämligen sällan ensam. Tar man en titt på dagens svenska extremhöger som lever och frodas i kölvattnet av Sverigedemokraternas valframgångar så ser man att antisemitismen är ett av de viktigaste bränslena för dess världsåskådning.

I ND-retoriken är vokabulär om "globalister" och "bankirier" ständigt återkommande. I vit makt-miljön är antisemitismen ett stående inslag då denna hatlära är grundbulten för rörelsens existens. Men idag är protester mot moskébyggen och en vanföreställning om en så kallad "islamisering" mer gångbara än attacker mot synagogor och uråldriga antisemitiska konspirationsteorier. I vit makt-rörelsens antisemitism ingår nämligen också en föreställning om att det är en judisk konspiration som ligger bakom migrationen till Sverige och västvärlden från muslimska

länder. Det antimuslimska går idag också lättare att koppla samman med extremhögerens krav på invandringsstopp från utomeuropeiska länder och repatriering av människor som räkar ha sina rötter i Afrika och Mellanöstern. Men antisemitismen finns kvar – även i Sverigedemokraterna.

Före valet kunde Tidskriften Expo avslöja att ett femtiotal av Sverigedemokraternas kandidater hade en koppling till vit makt-rörelsen. Bland dessa återfanns förintelseförnekare och en kandidat som sponsrat den militanta nazistorganisationen Svenska Motståndsrörelsen. Efter valet har Expo kunnat rapportera om numera folkvalda sverigedemokrater som rört sig i vit makt-miljön och dessutom spridit antisemitiska idéer. Så väl Sverigedemokraterna som utomstående bedömare menar att dessa är "extrema inslag" i partiet. Jag menar att det inte är så. Saluför du en hatlära så är risken betydligt större att du har fler på lager. Antisemitismen kommer aldrig att dö ut som en bärande del av extremhögerens världsbild så länge som denna rörelse lever upp till sitt existensberättigande: Att hitta rasistiska förklaringsmodeller till alla världens problem.

Alexander Bengtsson

Författaren är reporter och utbildningschef på Expo

OTROLIGT LÄTTA RESVÄSKOR TILL GROSSISTPRISER

Vid köp av resväska med hänvisning till denna annons lämnas bidrag till SKMA.

*Mycket välkomna till www.resvaskor.com
eller butiken på Kommendörsgatan 34
hälsningar Peter Loeser*

Box 3240, 103 64 Stockholm * 08/6616733
palos@swipnet.se * www.resvaskor.com

Har ni medarbetare som inte uppfyller förväntningarna?

När
ledarutveckling
är viktigt

När
grupputveckling
är viktigt

När
individutveckling
är viktigt

När
säljarutveckling
är viktigt

Besök www.ipu-profilanalys.com

Kalendarium

25 januari

Med anledning av Förintelsens minnesdag anordnade Svenska Pen ett samtal på ABF under rubriken Hur ska vi kunna förhindra folkmord, förföljelser och trakasserier mot utsatta individer och grupper? Ett samtal mellan Hedi Fried författare och terapeut, Ola Larsson, författare och ordförande i Svenska PEN och Henrik Bachner, idéhistoriker och medförfattare till det utbildningsmaterial som SKMA och Forum för levande historia just lanserat.

27 januari

SKMA var medarrangör vid högtidlighållandet av Förintelsens minnesdag i Stora Synagogan i Stockholm. Samma dag talade SKMA:s ordförande Willy Silberstein i Västerås kring "Antisemitismen i Sverige 65 år efter Förintelsen" och Lena Jersenius medverkade vid minnesstunden på Judiska hemmet i Stockholm.

30 januari

Per Höjeberg medverkade i minnesstunden över Förintelsens offer under högmässan i Västerljungs kyrka. Höjeberg talade om antisemitismen i ett historiskt och nutida perspektiv.

20–23 februari

Lena Jersenius deltar vid en

konferens anordnad av the International School for Holocaust Studies (ISHS) på Yad Vashem. Ett liknande möte hålls varje år för representanter för olika europeiska regeringar och organisationer som anordnar utbildningar om Förintelsen och antisemitism. Årets seminarium fokuserar bland annat på utbildning i samverkan med religionslärare och kyrkliga företrädare samt hur ny teknik kan användas i undervisningen om Förintelsen.

11–12 mars

SKMA och Forum för levande historia anordnar den årliga nätverksträffen för lärare och andra som deltagit i olika längre utbildningar. Syftet är att deltagarna kan utbyta idéer och fylla på med ny kunskap. Seminariet i år handlar om Förintelsen i Ukraina. Inbjudna föreläsare är historikerna Anatoly Podolsky och Vitalii Bobrov, Ukrainian Centre for Holocaust Studies i Kiev och Johan Dietsch, Lunds universitet.

17 mars

SKMA anordnar ett eftermiddagsseminarium i Örebro i samarbete med Studieförbundet för att presentera de två nya pedagogiska material som nyligen tagits fram (se presentation av dessa på annan plats i nyhetsbrevet).

Mikael Enoksson, Callie Carning, Ewa Wymark och Lena Jersenius medverkar.

22 mars

SKMA:s ordförande Willy Silberstein talar vid ett medlemsmöte arrangerat av Judiska församlingen i Malmö.

23–24 mars

SKMA anordnar i samverkan med Dialogforum, Malmö stad, ett seminarium om antisemitism och islamofobi i Malmö. Vid seminariet föreläser professor Lasse Dencik, Roskilde universitet, historikern Heléne Löow, Uppsala universitet, idéhistorikerna Henrik Bachner och Stéphane Bruchfeld, docent Jonas Otterbeck, islamolog vid Lunds universitet, journalisten och författaren Christoph Andersson och Jonathan Leman, föreläsare på Expo utbildning.

29 mars–4 april

Lillemor Bodman och Lena Jersenius leder en studieresa till Polen för 50 elever och lärare samt två politiker från Barn- och ungdomsnämnden i Lindesberg. Resan startar i Bodzentyn där ett gemensamt program för polska och svenska ungdomar förbereds av Dawid Rubinowitz Society. Tillsammans studerar de vad som hände den judiska befolk-

ningen i Bodzentyn och Starachowice. Efter besöket i Bodzentyn reser gruppen vidare till Krakow och Oswiecim.

5–9 april

Ronny Juhlin leder en studieresa till Krakow, Rabka och Auschwitz-Birkenau för 35 elever och lärare från Kunskapsakademien i Sundsvall. Eleverna i klass 8 och 9 förbereder sig för resan till Polen bland annat genom att arbeta med och utvärdera SKMA:s pedagogiska verktyg *Vad är en människa?*

12–16 april

Ronny Juhlin leder en studieresa till Krakow, Rabka och Auschwitz-Birkenau för en elevgrupp från Brännkyrka gymnasium utanför Stockholm. Före resan besöker Ronny Juhlin skolan och förbereder eleverna genom föreläsningar och workshops.

25–30 april

Mikael Enoksson gör en studieresa tillsammans med föräldrar, lärare och elever från klass 9 på Lillåns skola i Örebro. Resan går till Bodzentyn, Krakow och Auschwitz-Birkenau. Besöket i Bodzentyn organiseras av Dawid Rubinowitz Society och innehåller ett gemensamt program för de polska och svenska ungdomarna.

Investering i Kunskap AB

Strategikonsulting & Investeringar

Box 5216, 102 45 Stockholm
Tel 08-670 65 00

**United Sales för ledarskap, säljträning och teambuilding.
Because people make the difference.**

U//S susanne
einhorn
+46 708763300 susanne.einhorn@telia.com www.unitedsales.se

Mediemakt viktigt inslag

i antijudiskt tänkande

Av Jonathan Leman

På grund av den roll medier spelar i antijudiskt tänkande är det särskilt viktigt att man inom journalistkåren har kunskaper om antisemitismens särskilda uttrycksätt. Lär känna de antijudiska kodorden, skriver Jonathan Leman.

Alla gruppfördomar är lika allvarliga och lika viktiga att motarbeta. Mycket är likt oavsett vilken grupp det är som pekats ut - stereotypiseringen och det kollektiva skuldbeläggandet finns alltid där. Men det finns också skillnader i uttrycksätt.

Antisemitismen skiljer sig genom de fantasier om judars makt och manipulationer som utgör själva kärnan. Judar anklagas för att dominera, och enligt en föregivet judisk agenda styra eller manipulera världspolitiken, finansvärlden och inte minst medierna. Det är inget nytt. Konspirationsteorier och myter om judars makt och manipulationer fick en stor spridning under början av 1900-talet och utgjorde en betydande del av den nazityska propagandan.

De flesta känner igen förnekanden av Förintelsen och reagerar mot konspirationsteorier om judar när nazister står som avsändare. Men när samma eller likartade idéer dyker upp i andra sammanhang och dessutom uttrycks som insinuationer och med kodord har det visat sig vara svårare.

Ett exempel på det är när Irans president Mahmoud Ahmadinejad, sin vana trogen, målade upp en klassisk judisk världskonspiration i sitt tal till FN:s generalförsamling i september 2009. "Det är oacceptabelt att en liten minoritet ska dominera politiken, ekonomin och kulturen i stora delar av världen genom komplexa nätverk och etablera en ny form av slaveri".

Eftersom Ahmadinejad som vanligt använde ordet "sionist" i sitt tal istället för jude kunde citatet ovan på många håll (se t ex DN 24/9 2009 "Irans ledare fördömde Israel") beskrivas som ett "angrepp på Israel". Det kan kontrasteras mot kanadensiska Globe and Mail (29/9 2009) som helt riktigt betecknade samma formulering som "ett angrepp på judar världen över".

Ett annat exempel är poeten och debattören Mohamed Omar som idag är känd som antisemit (se även Mathan Ravids artikel i detta Nyhetsbrev). Han har etablerat sig som ett nav i ett nätverk av nazister, radikalislamister och andra antisemitiska konspirationsteoretiker som förnekar Förintelsen och ställer judarna i centrum för alla världens problem. Men det började inte med så grov propaganda, utan med att Omar i Fib-Kulturfront tecknade en bild av svenskt offentligt samtal som styrt av

"Israels advokater". På Expressens kultursida (9/1 2009) utvecklade han sina idéer men använde denna gång termen "sionisterna". De ligger bakom "propaganda mot islam" och deras intressen dominerar "tidningsskribenter, tryckare och bloggare".

Vissa lockades av Mohamed Omars idéer samtidigt som få reagerade mot hans antisemitiskt färgade kodspråk. Den kraftfulla reaktionen kom först efter flera månader när Omar öppet etablerat en kontakt med profiler inom vit makt-miljön och ifrågasatt Förintelsen.

Man kan skönja ett liknande mönster i reaktionerna på Johannes Wahlströms artikel "Israels regim styr svenska medier" i Ordfront (12/2005). Wahlström presenterade en konspirationsteori om hur svenska medier styrdes av Israels regering via sinistra "lobbygrupper", om hur denna sammansvärjning dolde sanningar för det svenska folket. Ordfronts redaktör fick till slut be om ursäkt för publiceringen men inte på grund av artikelns tes utan på grund av att flera intervjuade journalister hävdade att Wahlström fejkat deras citat. I november i år dök samma Wahlström upp som Aftonbladets kulturredaktions Bonniergranskare.

Nu är Wahlström också aktuell som den person i Sverige som har kontroll över Wikileaks material. Expressen Kultur (10/12) avslöjade att en av världens ledande antisemiter, Israel Shamir (pseudonym för Adam Ermash, tidigare Jöran Jermas), har motsvarande roll i Ryssland. Shamir beskriver judar som "virus i mänsklig form" och hävdar att "det är varje muslims och kristens plikt att förneka Förintelsen".

Johannes Wahlström har publicerat artik-

lar hos Israel Shamir och beskrivs på dennes sajt som en "framstående medarbetare". Wahlström har också tagit Shamir i försvar. I studentkårtidningen Gaudeamus (10/2002) beskrev han Shamir som en kritiker av Israel. I Studio ett (14/12 2010) lät han meddela: "Min pappa [Israel Shamir] är väl det som jag skulle säga är den judiska motsvarigheten till Salman Rushdie".

Donald Boströms famösa artikel "Våra söner plundras på sina organ" publicerades i Aftonbladet Kultur (17/8 2009). Den byggde på grundlösa anklagelser – framförda som

insinuationer – att staten Israel systematiskt stulit organ från dödade palestinier samt att palestinier fångats in och "ofrivilligt fått agera organreserv innan de dödats". Enligt Boström var även rabbiner i USA delaktiga i den föregivna brottsligheten.

Trots att kritiken mot artikeln var omfattande och kom från många olika håll beskrevs kritikerna av Boström som en "förtalsarmé" orkestrerad av Israel. Detta trots att i princip samtliga som kritiserade Aftonbladets grumliga publicering även (med rätta) kraftfullt markerade mot israeliska UD:s brösttoner. Bland dem som fördömt publiceringen fanns dessutom många som ofta riktar stark kritik mot israelisk politik.

Allra tydligast blev Donald Boströms konspiratoriska världsbild när hans artikel skulle diskuteras i tv-programmet Gomorron Sverige (8/9 2009). Publicistklubbens tidigare ordförande Stig

Fredriksson kritiserade artikelns allvarliga journalistiska brister. Programledaren: "Hur har du funderat på att du skulle kunna hantera källor och material på ett annat sätt för Stig är inte ensam om den här kritiken?" Boström:

»[S]å fort ämnet antisemitism diskuteras är det nödvändigt med en överkurs i form av exempel och belägg. Ofta tycks debattören hamna i en situation där det ställs närmast absurda krav på tydlighet, långt bortom vad som är nödvändigt och normalt i flertalet andra ämnen.«

Stieg Larsson

CREATIVE events

”Nej inte i Sverige och det är också intressant. Det här är stormens öga så klart så här satsar den israeliska motmaskinen sin huvudkraft.”

Boström menar alltså att den kritik Fredriksson representerar är en produkt av en israelisk manipulation av den svenska debatten. Alltså, journalister som är kritiska till Israels agerande är på något sätt köpta och regisserade av Israel om de är kritiska till hans artikel. Påståendet mötte ingen kritisk motfråga.

Dessa exempel (och många andra som det inte finns plats för här) lär oss något. Det finns en okunskap och en osäkerhet kring vad antisemitism är som gör att antijudiskt tankegods, framförda genom insinuationer och kodord, kan röra sig under radarn.

Problemet är på intet sätt nytt. Stieg Larsson kommenterade det på ett intressant sätt i Expo 2004: ”[S]å fort ämnet antisemitism diskuteras är det nödvändigt med en överkurs i form av exempel och belägg. Ofta tycks debattören hamna i en situation där det ställs närmast absurda krav på tydlighet, långt bortom vad som är nödvändigt och normalt i flertalet andra ämnen. Så länge kritik av antisemitismen begränsar sig till avfärdandet av propaganda från öppet nazistiska grupper är det ingen som protesterar men då granskningen även omfattar en konstnär som Lars Hillersberg eller rubriker i helt vanliga demokratiska dagstidningar så blir upprördheten stor och kritikern avfärdad som överkänslig. Av denna problematik kan slutsatsen dras att det är förkastligt då en nazist gör svepande påståenden om att judar är ett ondsint folk, men att det ska betraktas som ’legitim politisk kritik’ då samma påstående framförs av en vänsteraktivist eller på en kvällstidningsledarsida.”

Inte minst på grund av den roll medier spelar i antijudiskt tänkande är det viktigt att man inom journalistkåren har kunskaper om antisemitismens särskilda uttrycksätt. Det är viktigt både för att kunna ställa de relevanta kritiska frågorna och för att slå vakt om förtroendet för journalistiken när den påstås styras av konspirativ verksamhet.

Jonathan Leman

Expo-medarbetare och medlem i Svenska kommittén mot antisemitism.

Texten publicerades i en kortare version på medievärlden.se 13/12 2010.

A

B

ABC FÄRGEKONOMI

BIRGER JARLSGATAN 65, 113 56 STOCKHOLM
TEL 08-673 70 75, FAX 08-15 92 12

www.abcfargekonomi.se abc.fargekonomi@comhem.se

ABC Färgekonomi AB startade sin verksamhet den 12 januari 1976. Idén vi hade när vi började var att skapa en yrkesbutik och ge god service till yrkesfolk samt att allmänheten skulle få fackmannamässig service. Det senare såg vi som framtiden för *gör-det-självar*, vilket vi idag kan konstatera vara ett faktum.

Idag är vi kända för att vara Sveriges mest välsorterade färgbutik. Vi är återförsäljare för Nordsjö-färg samt för en mängd andra färgleverantörer, likaså för svenska och utländska tapeter.

Vi har ett unikt sortiment med egna kataloger av pigment, möbelreoveringsprodukter, guld och silverprodukter med tillbehör för den som vill arbeta med bladguld eller slagmetall. Vi har också ambitionen att kunna tillhandahålla våra kunder de gamla målningsmaterialen som takjuteväv, spännpapp, temperafärger, äkta linoljefärger, kvalitetspenslar, facklitteratur m m.

Kunden som besöker vår butik känner sig genast hemmastadd i vår mysiga och gammaldags inredda lokal med vår kunniga personal.

VÄLKOMMEN ATT BESÖKA OSS!

Och så 20 % alltså!

Hälsningar
Paul och Lennart Mankowitz

 Nordsjö

ÖPPET. Måndag–fredag 7.30–18.00, lördag 10.00–15.00

C

F

Mellan 11–21 juni 2010 arrangerade Svenska kommittén mot antisemitism en studieresa till Ukraina. En av de femton deltagarna var Kai Rosnell, pensionerad journalist. Här ger han sina personliga intryck från en resa i Förintelsens spår.

Förintelsens spår i Ukraina

Ju äldre man blir, desto mer inser man hur lite man vet. Jag hade en mycket vag uppfattning om Förintelsens omfattning på sovjetiskt territorium. Jag kände till namnet Babij Jar, men inte så mycket annat.

Nu vet jag mer.

Att det största minnesmärket över Förintelsen i Ukraina ligger i Charkiv (ryska Charkov) långt borta i östra delen av landet. I utkanten av staden ligger Drobotiskij Jar, en dalsänka, ravin, där kring 16 000 judar mördades i december 1941. De hade förts till ett ghetto i närheten där de fick utstå iskyla, törst och svält innan de fördes till fots hela vägen till dalsänkan.

Där ligger de fortfarande kvar, ingen utgrävning har skett. Det exakta antalet offer blir aldrig känt, men inne i själva monumentet är väggarna klädda med namnplattor på alla kända offer. Många plattor väntar fortfarande på namn. Vi var alla tagna av att promenera omkring just på den plats där ett av de grövsta brotten mot mänskligheten utförts.

Minnesmärket uppfördes långt efter Sovjettiden, sedan Ukraina blivit självständigt. Det är utmärkande för så gott som alla minnesmärken över förintelsens offer i Ukraina – nästan alla har tillkommit efter självständigheten (1991).

– Nazisterna dödade judarna. Sovjet dödade minnet av dem, säger Anatolij Podolskij, chef för Ukrainian Center for Holocaust Studies, en fristående organisation för forskning kring Förintelsen i landet, och vår värd under resan.

Han poängterar att historien om förintelsen i Ukraina är mycket komplicerad. En del av de ukrainska nationalisterna, som i början av den nazistiska ockupationen deltog i mordandet av judar, blev

Gravstenar på judiska begravningsplatsen i Snyatyn.

FOTO: IRENE MALMBERG

själva så småningom avrättade. Nationalisterna såg Nazityskland som en hjälp till självständighet från Sovjet, men blev grymt svikna i dessa förhoppningar. Ett självständigt Ukraina låg inte i Hitlers intresse.

BABIJ JAR

Efter femtio mil i buss kom vi till huvudstaden Kiev och det välkända Babij Jar, ett område på flera kilometer med djupa raviner. Det var där nazisterna 29 och 30 september 1941 dödade 33 771 judar. Ravinerna användes under de följande åren som avrättningsplats för ytterligare tusentals judar och andra folkgrupper, bland annat romer och ryska krigsfångar.

Nu är området en rekreationspark där folk lämnar skräp efter sin picknick eller där man joggar eller bara promenerar, med eller utan barnvagn.

Ett judiskt minnesmärke finns på platsen, en jättelik sjuarmad ljusstake, uppförd efter Sovjettiden. Dessutom ett mindre monument över ”barnen” som mördades – inte definierat att det var judiska barn, ett litet minnesmärke över de dödade romerna, samt

ett jättelikt sovjetiskt monument över ”medborgarna” som dödades där.

Inget nationellt ukrainskt minnesmärke alltså. Folk som besöker området nu vet i regel ingenting om dess hemska förhistoria. Mordandet av judarna 1941 finns helt enkelt inte i folks medvetande. En del känner däremot till Babij Jar på grund av katastrofen tjugo år senare, 1961, när fördämningarna brast och 5 000 kievbor dödades i ras- och vattenmassor som vällde in över staden.

LITEN KUNSKAP OM FÖRINTELSEN

Utrotningen av judarna började så snart den tyska armén tagit kontroll över ett område. Den stora fina staden Lviv (tidigare Lvov), som påminner mycket om andra mellaneuropeiska städer som Wien, Budapest, Prag, intogs bara en vecka efter att Operation Barbarossa startade 22 juli 1942.

Tyskarna började med att öppna fängelserna runt om i landet, och fann då tusentals interner avrättade där. Man gav i sin propaganda judarna skulden för dessa brott begångna av den sovjetiska säkerhetstjänsten NKVD, och ut-

löste därmed pogromer där lokalbefolkningen deltog i mordandet av judar. Allt medan leende tyska officerare filmade händelserna från lastbilsflaken.

En del av dessa filmer är bevarade och utgör ett besvärande vittnesmål för tvivlare. Vi fick se en sådan film: skakande otäcka bilder.

Sådana pogromer förekom på många ställen i Galizien, västra Ukraina. (Inte att förväxla med Galicien på Pyreneiska halvön.) Orter med en befolkning på en tredjedel ukrainare, en tredjedel polacker och en tredjedel judar före kriget har nu bara enstaka judiska invånare. Man beräknar att nazisterna dödade omkring en miljon judar i Ukraina. Det är förvånande att staten inte vill inkludera judarnas historia i Ukrainas historia. Förintelsen skedde ju till stor del på ukrainsk mark.

Vi besökte också det som en gång var ghetton i Lviv; enstaka hus från den tiden finns kvar. De som bor där nu vet i regel ingenting om vad som hände där under den tyska ockupationen.

Kunskapen om Förintelsen är över huvud taget bristfällig i Ukraina.

Choralsynagogan i Drohobycz.

GRAVSTENARNA I SNYATYN

Vi besökte ett par skogsområden som använts som exekutionsplats för tusentals judar. På ett ställe, en bra bit från stora landsvägen men med en liten skylt som utvisade platsen, fanns flera stora horisontella gravstenar.

Vi besökte flera gamla judiska begravningsplatser, nästan överväxta av gräs och mossa. Ingen har intresse att sköta dem. Med ett undantag: i staden Snyatyn håller en grupp studenter från Lviv med Khrystyna Boiko i spetsen på att kartlägga gravstenarna som står huller om buller i den täta skogen. Det är ett unikt projekt som ingår i ett större arbete i syfte att bevara något av det kulturella arvet efter den judiska befolkningen.

Något märkligt hände under vårt besök på museet i Kolomyia: någon av deltagarna upptäckte plötsligt sin morfars namn på en platta. Det visade sig att den lokala guiden mycket väl kände till mannen, en ansedd läkare på orten före kriget. Det slutade med ett besök i den lägenhet där morfadern bott. Hur dottern räddades därifrån är en historia som skulle vara mycket intressant att få berätta.

På en trottoar i Drohobycz har det suttit en metallplatta på plat-

sen där författaren Bruno Schulz blev skjuten. Men metallen var tydligen för värdefull så den blev stulen. Risken för stöld och vandalisering förklarar också förhållandet att många gravplatser i Lviv är omgärdade med kraftiga järngaller.

En omtumlande och tänkvärd resa som ger ett nytt perspektiv på livet.

Några ord om dagens Ukraina: det kändes ibland som om man var förpassad sextio år tillbaka i tiden med hästkärror på vägarna, som samsades med bilar av förvånande bra kvalitet, enstaka män och kvinnor på vägen "leandes ena ko", en "supermarket" där man sålde mjöl, ris och socker i lösvekt direkt från stora säckar – sådant har jag inte sett tidigare "i modern tid".

Totalt sett: en mycket intressant studieresa, väl organiserad även om tidsbegreppen blev "approximativa". Delvis beroende på de mindre vägarnas usla standard. En genväg på några mil visade sig vara nästan oframkomlig puckelpist.

Entusiasmen och engagemanget hos våra värdar glömmet vi aldrig.

Kai Rosnell

Hatspridare i kretsen kring Wikileaks

ATT WIKILEAKS GRUNDARE

Julian Assange samarbetar med personer kända för antisemitiska uppfattningar har fått viss uppmärksamhet i medier i Sverige och andra länder. Bland annat har det visats att Wikileaks mellanhand i Ryssland och Vitryssland är svensken Israel Shamir som under många år via böcker, artiklar och sin hemsida på olika språk spridit grov antijudisk propaganda. 2008 dömdes Shamir i en fransk domstol för rashets.

I Sverige är det journalisten Johannes Wahlström som är Wikileaks mellanhand. Wahlström publicerade 2005 i Ordfront Magasin artikeln "Israels regim styr svenska medier" i vilken han med hjälp av förvanskade intervjuer tecknade bilden av en judisk-israelisk konspiration som manipulerade och kontrollerade medierna i Sverige. Artikeln blev en skandal och Ordfront

tvingades så småningom be om ursäkt för att ha publicerat den. Wahlström, som är son till Israel Shamir, har också publicerat sig på Shamirs hemsida och vid flera tillfällen uttalat sig i beundrande ordalag om pappans politiska verksamhet.

Den i vissa medier okritiska hållningen till Wahlström som mellanhand i samband med publiceringen av Wikileaks-dokument har mött kritik. Redan före Wikileaks-affären påbörjades dock ett försök att rehabilitera Wahlström. En viktig roll i den processen

spelades av Aftonbladets kulturchef Åsa Linderborg. Linderborg, som var en av få som uttryckte sig gillande om budskapet i Ordfront-artikeln 2005,

anlitade 2010 bland annat Johannes Wahlström som "granskare" av Bonniersfärens maktställning i den svenska medievärlden. Innebörden av detta beslut påtalades på ett klagande sätt av Dagens Nyheter tidigare kulturchef Arne Ruth i Göteborgs-Posten den 21/11 2010:

"Aftonbladets kulturchef Åsa Linderborg gjorde ett politiskt och strategiskt misstag

när hon planerade förra veckans storstilade granskning av Bonniersfärens mediemakt. För två av de sex artiklarna anlidade hon en person som förbrukade sitt förtroendekapital som journalist med texten 'Israels regim styr svenska medier' i Ordfront magasin nr 12 2005. Tidskriftens chefredaktör tvingades be om ursäkt sedan flera av de journalister som använts för att underbygga tesen anklagat Wahlström för citatförfalskning. Historikern Heléne Lööv, Sveriges främsta expert på högerextremism, beskrev artikeln som en bärare av 'alla typer av element som återfinns inom klassisk antisemitisk konspirationsteori'. Jag instämmer. Det finns en gräzon där berättigad kritik av staten Israels politik glider över i antisemitism. Texten i Ordfront var ett skolexempel."

Henrik Bachner

”Redan före Wikileaks-affären påbörjades dock ett försök att rehabilitera Wahlström.”

svenska | mot kommittén | antisemitism

Bildad i enlighet med Nansen-kommitténs deklARATION, Oslo 1983

- är en ideell, religiöst och politiskt obunden organisation, som har till ändamål att förebygga och motverka antisemitism och rasism.
- bedriver en varierad, rikstäckande verksamhet.
- informerar politiker, myndigheter och media om rasism och antisemitism.
- samarbetar med utländska organisationer, universitet och forskningsinstitut i frågor som rör antisemitism och rasism.
- samarbetar med skolor, studieförbund, folkhögskolor, liksom med andra svenska demokratiska antirasistiska organisationer. Vi samarbetar även med Forum för levande historia.
- bedriver ett långsiktigt arbete för att bredda och fördjupa kunskaperna om antisemitism, rasism och Förintelsen inom skolan. Ett led i detta projekt är arrangerandet av seminarier över hela landet för lärare, liksom årliga utbildningsresor till forsknings- och utbildningsinstitut i Polen och Baltikum.
- producerar och distribuerar skrifter och annat undervisningsmaterial om Förintelsen, antisemitism, rasism och nazism.
- ger ut ett nyhetsbrev som skickas till kommitténs medlemmar, lärarnätverk och opinionsbildare.

Stöd Svenska kommittén mot antisemitism Plusgiro 30 1 29-1, Bankgiro 861-6112

SKMA | svenska kommittén mot antisemitism
ansvarig utgivare: Willy Silberstein
redaktör: Henrik Bachner
layout: Karl Gabor

box 22330, 104 22 Stockholm, Sweden | tel +46(0)8 667 60 90 | fax +46(0)8 652 60 90
e-post info@skma.se | www.skma.se | plusgiro 30 1 29-1 | bankgiro: 861-6112